

нитъ царувания тръба да се вчисли и царуването на *Самуила* (976—1014).

Подчинено почти напълно (1020) на византийската империя, българското царство се възстанови отново прѣзъ 1186 год. отъ Асѣня I, който има за наследници брата си *Калоянъ* (1197—1207) по-послѣдъ, сина си Асѣнь II (1218—1241). При двамата послѣдни българитѣ постъпиха въ съюзъ съ византийските императори противъ *латинската империя*, основана въ Цариградъ отъ кръстоносците прѣзъ 1204 г. и траяла до 1259 г.

Българското царство мина послѣ прѣзъ разни перипетии. То трая до края на четирнадесетото столѣтие. Слѣдъ героически борби, споменътъ на които се е съхранилъ и до днесъ въ народните имъ пѣсни, българитѣ пропаднаха на конецъ прѣзъ 1393 г. прѣдъ тържествуещето оржжие на *оттоманците*, каквато сѫдба имаха и всички други християнски народи на Изтокъ. Покоряването на българитѣ се извѣрши при условия, че тѣ ще се ползватъ съ нѣкои прѣимущества, като, напримѣръ, съ свои народни главатари, наричани *войводи*. Завоевателите не уважиха сетнѣ ни едно отъ тия обѣщания. Малко-помалко българските страни се прѣобърнаха въ прости административни окреждия на турската империя, изложени на произвола, на насилията и на озлобленията отъ страна на турцитѣ. Българитѣ бѣха лишени дори и отъ правото да си градятъ черкови подъ Божието сънце. Въ почти подземни божии храмове, отъ които много сѫществуватъ и до днесъ още, ходѣше тозъ народъ, съ сълзи на очи, да открива сърдцето си прѣдъ разпятаго Христа и да моли за помощъ и закрила отъ Небеснаго, за да може да понесе съ търпѣние тежкото чуждо иго до учреждения отъ Божия Промисълъ денъ за освобождението му.

* * *

Българитѣ сѫ разпространени днесъ отъ двѣтѣ страни на Балкана. Тѣ занематъ въ гжсто число странитѣ, които се бѣлѣжатъ на обикновенитѣ карти съ името *България* и *Румелия*, или, по новата турска терминология, вилаетитѣ (области) дунавски, по-голѣмата част отъ Одринския, Солунския и отъ Битолския. Това е една земна повърхност отъ почти 4,000 германски мили.

Числото на българитѣ, които заселяватъ тия страни, възлиза на около 5,000,000. Освѣнъ тѣхъ има до 400,000 българи,